

# Kur'ân, noktası virgölüne vahiy eseridir

**İsmail Saydam: “Kur'ân âyetlerinin yerini bizzat Peygamber Efendimiz (asm) göstermiştir. Ancak sûrelerin şu anki sıralanışı, satır ve sayfa ölçüleri sahabenin içtihadı mıdır yoksa sûrelerin sırasını da Efendimiz mi göstermiştir? Kaynaklı olarak açıklayabilir misiniz?”**

Noktasından virgölüne, tertibinden dizilişine Kur'ân-ı Kerîm ile ilgili olarak soracağımız her sorunun muhatabı doğrudan vahiy sahibidir. Neden şöyledir, neden böyledir, niçin şu sûre şu sûreden öncedir veya sonradır...vs. tarzında sorulacak her soru, karşısında, doğrudan, vahiy sahibi olan Cenâb-ı Feyyâz-ı Mutlak'ın yüksek irâdesini bulur.

Yüce Kitabımız Kur'ân-ı Kerîm ilk âyetinden son âyetine kadar, ilk sûresinden son sûresine kadar, âyetlerinin yerleştirilmesinden, sûrelerin yerleştirilmesine kadar, hiç şüphe yok ki, vahiy eseridir. Hiçbir yönü, hiçbir niteliği, hiçbir tertibi, hiçbir düzeni yoktur ki—hâşâ—vahiy harici bir parmak karıştırılmakla ortaya konmuş olsun. Kur'ân-ı Kerîm âyetleri, Peygamber Efendimiz'in (asm) peygamberlik süresi olan yirmi üç yıl zarfında ihtiyaç baş gösterdikçe nazil olmuş; nazil oldukça da bizzat Hazret-i Cebrail (as) tarafından inen âyetin hangi sûrenin hangi âyeti bulunduğu söylenmiştir. Meselâ ilk inen beş âyetin, Kur'ân'ın 96. Sûresinin girişine yerleştirilmesi tamamen vahiy eseridir. On dokuz âyetten meydana gelen Alak Sûresinin (96. Sûre) diğer âyetleri de, daha sonra yine Mekke döneminde nazil olmuştur. Bir gün bir sûrenin bir âyeti, bir başka gün bir başka sûrenin bir başka âyeti ihtiyaç ortaya çıktıkça nazil oluyordu. Peygamber Efendimiz (asm) her âyeti ve her sûreyi vahiyden aldığı işâret ile zihnen kendi yerine koyuyor ve böylece hâfızasına alıyordu. Sahabeler de her âyeti ve sûreyi, nazil oldukça, yerli yerinde ezberliyordular.

Cebrâil Aleyhisselâm her Ramazan ayında iniyor, o ana kadar Cenâb-ı Hak'tan indirdiği Kur'ân âyetlerini ve sûrelerini, Peygamber Efendimiz'le (asm) mukabele ediyorlar, yani karşılıklı okuyorlardı. Böylece o ana kadar inen âyetler ve sûreler

Peygamber Efendimiz'in (asm) nezih dimağında pekiştirilmiş oluyordu. Bu mukabele Peygamber Efendimiz'in (asm) son senesinde ikişer defa yapıldı. Peygamber Efendimiz (asm) bundan, o sene içinde görevinin sona ereceğini anladı. Kur'ân âyetlerinin nüzûlü tamamlandığında, Kur'ân'ın tamamı, âyet ve sûreleriyle bu günkü yerlerinde, gerek Peygamber Efendimiz'in (asm), gerekse onun sâdık sahabelerinin (ra) pâk zihinlerine yerleşmiş bulunuyordu. Ayrıca ceylan derilerine ve sâir sayfalara da aynı sıra ve tertip üzere yazılmıştı.

Nitekim inen son âyet de, Mâide Sûresinin (5. Sûre) üçüncü âyetidir. Bu âyette Cenâb-ı Hak: "Bu gün size dîninizi kemâle erdirdim. Üzerinize olan nîmetimi tamamladım. Din olarak sizin için İslâmiyet'i seçtim" buyurur. O sene içinde Peygamber Efendimiz (asm) dâr-ı bekâyâ irtihal buyurduğunda, Kur'ân-ı Kerîm bütün âyetleriyle birlikte, bu günkü sırasıyla, birçok sahabenin ezberinde mevcut idi.

A' dan Z' ye mucize olan, her biçimiyle vahye dayanan ve vahye dayalı estetiğini bin dört yüz kûsûr yıldan beri muhafaza eden, kıyâmete kadar da muhafaza edeceği vaad edilen tek İlâhî ve Semâvî Kitap Kur'ân-ı Hakîm'dir. Kur'ân-ı Kerîm'in sayfalarında Allah'ın isimlerinin belirli bir uygunluk içinde geçtiğini belirten Üstad Bedüzzaman Hazretleri, bu tesbitini Kur'ân'ın tertibinin, sûrelerinin ve âyetlerinin sıralanışının da vahye dayalı olduğu hususuna delil olarak sunar ve Kur'ân-ı Kerîm'deki tevâfuklara işâret eder. Meselâ Allah lâfzının karşı karşıya gelen sayfalarda veya yaprağın iki yüzündeki sayfalarda aded itibariyle genellikle birbiriyle uygun düştüğünü, bunun ise Kur'ân'ın sayfa düzeninin vahye dayalı olduğuna bir delil teşkil ettiğini bildirir.<sup>1</sup>

Üstad Said Nursî Hazretleri Kur'ân'ın sayfalandırma sisteminin, yine Kur'ân'ın kendi içindeki ölçülere dayandığını beyan eder. Kur'ân'da her sayfa sonunda âyetler bitiyor. Kur'ân'ın bir sayfa ölçüsü, müdâyene (borçlanma) âyeti diye bilinen Bakara Sûresinin 282. âyetidir. Ki bu âyet tam bir sayfadır ve Kur'ân'ın her bir sayfası için bu âyet birer ölçü olarak alınmıştır. Kur'ân'ın satırlarının ölçüsü ise, yine Kur'ân'dan İhlâs Sûresi veya Kevser Sûresidir. Ki bu sûreler de birer satırdan ibârettir.

### **Dipnot:**

1- Mektûbât, s. 183.